

Lapsukaisten Kuwakirjasto
I.

Lasten
riemu
ja
ilo.

Wiipurissa, Clouberg ja Kumpp kustannuksella.

Lasten riemu ja ilo.

—o—v—r—o—

Kaunis kuvakirjanen

6:lla kuvalla ja kertomuksella.

—o—v—r—o—

Helsingissä, 1879

Clouberg ja Kumpp.

Wiipurissa,
A. A. Zilliacus'en kirjapainossa, 1879.

Pörrö.

Hanni oli pieni weitikka. Kun tällä wikkellä talonpojan pojalla oli tyyttyläkki päässä ja keltanen liivi ja lyhyet housut yllä, oli hän warsin siwä nähdä. Hänellä oli kaunis sifari. Muutamana päivänä sanoi hän: „Siskojeni, minä tiedän jotakin oikein lystiä; me leikittelemme pörröä!“ — „Mivan niin“, sanoi hänen sifarensa Mari, „siitä tulee hauskaa“. Ripeästi juoksi Hanni huoneen ylisille ja toi sieltä ifänsä huopahatun, jonka hän pani Marin päähän. Sitte hiipi hän kamariin, josta hän sai äitinsä uuden punasen saalin, ja työkistä otti hän uuden pitkäwartisen luudan. Kun sisko nyt niin komealta näytti, huusi Hanni iloisjaan:

„Mari, Mari, ihastu,
Kaikki lapset pelästyy!“

Nyt wei hän Marin puutarhan aidan wiereen. Lapset tulivat samassa koulusta. Nyt sanoi Hanni: „Mari astu pois!“ Ja Mari astui, mutta Hanni huusi hänen takanansa:

„Itjäänne siunatkaa! Siunatkaa!“

Maapurin Kalle, joka ei koulussa ollut oppinut siunaamaan, pelästyi ja huusi:

„En osaa siunata! En osaa siunata!“

Mikko pudotti ruohokorinsa ja lankesi itsekin maahan, sillä hänkään ei osannut siunata. Kalle hyrähti itkemään, sillä aikaa kuin Hanni yhä waan huusi:

„Itjäänne siunatkaa! Siunatkaa!“

Nyt tuli Kallen isompi sifari ja wielä kaksi lasta hänen peräsijänsä, jotka myös pelkäsiwät. Mutta Kallen sifari sanoi: „Ole wai Kalle, äläkä itke, nyt opit siunaamaan!“ Hanni ja Mari purskahawat nauruun ja sanoiwat: „Hywä on, hywä on, Kalle oppii siunaamaan!“

Lasten kammio.

Joulupukki oli käynyt talossa ja oli tuonut kaikenlaisia kauniita lahjoja. Nyt oli ilo suuri. Pikku Miina oli saanut joulupukilta pienen huonehen, täynnä lasten pajusia, jossa oli pieni siwä matkustamariikin wauwasille. Huonehehessä istui kauniisti koristettuja wauwasia ja kehho keinui keskellä tuota pientä kamaria; nyt leikki pikku Miina mielisjään ja lauloi:

„Wauwa, wauwa kulta,
Ota ruokaa multa!
Paistin annan pannusta,
Suomaa wesi-kannusta.“

Kalle oli saanut keijusen ja Heikki rummun ja torwen. Heidän isompi weliensä Jussi, joka osasi hywästi lukea, oli saanut kauniin uuden kirjan. Pikku Sullelle, joka oli herkkusuu ja joka aina nuoleskeli pois kerman maidosta ja wei sokerin palaset sokeri-astiasta, oli joulupukki tuonut witsan.

Muutamana päivänä puhalsi tuuli kovasti ja satoi lunta oikein kofolta. Silloin janoi äiti: „Tänään saatte pysyä kotona ja leikitellä!“ Pikku Miina ruokki wauwasiansa, pani heidät wuoteelle makaamaan ja lauloi fiksi, kunnes he nukkuiwat. Heikki otti rummun ja torwen, pisti punasen tyyttiläkin päähänsä ja soitteli:

„Mä rumpuani jymistän
Ja torwellani tyytjän!“

Kalle otti keijusensa, toi lätkitratin työkistä ja puhalteli siihen. Jussi istui ja kirjoitteli. Kun Kalle ja Heikki näin soittelivat, tuli pikku Aku iloiseksi. Miina juokki hänen luoksensa, nosti hänen wuoteelta ja antoi hänelle makeata puuroa, jonka äiti oli keittänyt. Kun pikku Sulle näki puuron, maisteli hän sitä salaisesti. Nyt tuli äiti tuoden päivällistä. Kun hän kuuli Heikin ja Kallen soittelewan ja näki Jussin ja Miinan, tuli hän iloiseksi. Mutta Sullelle janoi hän:

„Ken kaikkea maistele,
Se karmastakin koettelee!“

Samasja otti äiti witsan ja löi herkkusuuta formille.

Wauwasilla leikittely.

Liisa, Heikki ja pikku Anna asuiwat samassa talossa. Nämä lapset pitivät paljon toinen toisistaan ja käwiwät usein toinen toisensa luona. Kun pikku Anna aamuilla heräsi, meni hän kohta jo Liisan luoksi wauwasensa kanssa leikittämään. Lapset panivat wauwaset kehtoon ja lullasivat niitä tai wetiwät he pienillä waumuilla wauwasensa edestakaisin, kunnes se nukkui ja lauloiwat samassa:

„Nuku, nuku, wauwasen,
Tähdet owat walweilla,
Kuu on niiden wartia,
Nuku, nuku, wauwasen!“

Kerta oli myös naapurin Helmi ja pikku Paawo kutsuttu leikkimään. Liisan weli, Taiwo, oli myös muassa. Nyt leikiteltiin hauskaasti. Pikku Hannikin oli wauwasena. Liisa likisti tuontuostakin vähän wauwasensa, jotta se rupeisi huutamaan. Ja kun wauwanen huusi, niin tuutteli Liisa sitä käsiwarfillaan. Yht'äkkiä huudahti tuo taitawa Taiwo: „Wauwaset owat kipeät, minä tahdon olla heidän lääkäriensä!“ Taiwo istui penkille, koetteli wauwasen suonta ja janoi: „Wauwasella on wilutauti, hänen pitää juoda teetä!“ Pikku Annan wauwaselle janoi hän:

„Seljaistettä keittäkää,
Wauwan watsa on kipeä!“

Ja pikku Hanni janoi: „Hanni myös kipeä!“ Ja Taiwo otti Hannin käsiwarfilsensa, mutta Hanni kurotti kätensä korkealle ja sätki säärillänsä. Sitte janoi Taiwo: „Pikku Hanni on kipeä, saa syödä wejwelliä!“ Uusi toi myös pikku Wilhon wuoteelta ja janoi: „Pikku Wilho on myös kipeä!“ Nyt nauwoiwat lapset ja leikittelivät vielä kauwan aikaa.

Talwihuvitukfia.

Kerta oli lapsilla lupa koulusta. Maku ja Wilho lähtivät keltkafille. Lähellä koulua oli korkea törmä. Sen harjalle kiipesivät pojat keltkoinensa. Maku istui ensin keltkaansa ja rupefi laskemaan alas lumista ahdetta. Lumi tuislui pyrynä kahden puolin; ja oikein aika wauhtia Maku tulifin alas; menipä wiefä kuperkeikkaakin juuri jyrkimmäsfä nykäyffesfä. Wahinkoa ei kumminkaan tullut, Maku waan fuislui lumihankeen ja rämpi ylös taas. Wilho lasfi nyt wuorofanfa alas mäkeä myöden, ja kelpo wauhtia hänkin tuli ja huuteli laskeifsaan: „Hei pitkiä pellawia!“

Sillä aikaa kuin Maku ja Wilho näin itseänfä huwitteliwat, rakensiwat Heikki ja Saku suurta lumiiäjää. Hiilifstä tekivät fille filmät ja paniwat wanhan juuriforin fille päähän. Menästä oli kuitenkin suurin waiwa; fe aina tahtoi tulla liian pienekfi, ja kun he sen suuremmakfi tekivät, ei tahtonut fe pysyä paikallanfa, waan putofi alas ja meni palafiffi. Wihdoin wimeinkin onnistui heille faada ukolle kelpo nenä walmifitetufi ja Saku kiinitti sen warowasti äijän päähän. Leweä ja pakfu fe oli kuin tanokas, ja muhkealta äijä nyt näytti.

Talwi kaunis ja suloinen
On lapsille aina mieluiuen,
Lumiukko ja keltkastus
On nuorisolle wirwoitus.

Wircku koulufsa.

Pieni Wircku oli fiewä koira ja leikitteli mielellänfä lasten kansfa. Tämä koiran penu oli hywin ystävällinen; hän nuoleskeli lapsufkaiften käfiä ja antoi heille pientä kääpälääkin. Kerta oli hän niin hywillään, että hän antoi pitku Kallelle ja Miinalle, niin olivat lasten nimet, suukfosentkin. Tästä Kalle ja Miina suuresti ihastuivat. Muutama päiwänä olivat lapset leikittelleet koulua, ja Wircku juosta wilahti myös faapuwille. Kun hän hyppäfi ilmaan Miinan wieresfä ja nuoleskeli hänen käfiänfä, fanoi Miina: „Wirckufeni, sinun täytyy myös ruweta koulua käymään. Sinun pitää oppia tansfimaan, kartanoa wartioimaan, wetämään käfirattaita, menemään weteen noutamaan, mitä sinne heitetään. Niin, kaikfia näitä pitää sinun oppia!“ fanoi Miina. Hän filitteli samasfa Wirckua kädellään ja Wircku hypähti ilosta ilmaan ja wierähti yli ympärinfä kolme kertaa ruohofofsfä. „Wircku“, fanoi Miina, „älä ole hupsumainen, asetuppa tafajaloilles!“ Nyt otti hän Wirckun etukäpäliin kiini ja pani hänen seisomaan fuorasfa; Kalle piteli Wirckua päästä, että hän istuif alallaan. Ja Wircku oli filtti. Sitte fanoi Miina: „Nyt pitää sinun tansfia!“ Kohta tarttui hän Wirckun etujalkoihin ja sillä aikaa kuin Kalle wihelfi ja lauloi, tansfi Miina Wirckun kansfa. Sitte juokfi Wircku iloifsaan uudestaan ruohofoftoon ja heitti yhä waan kuperkeikkaa. Mutta Miina ja Kalle huufiwat: „Wircku, tule äitin luokfi!“ Äitin luona olivat Heikki, Helmi ja Unnakin. Kohta asetti

Miina Wirkun seisjomaan takajaloillansa, jolloin Kalle piti päätä; sitte tanssivat Miina ja Wirkku ja Kalle wihelsi. Miti, Heikki, Helmi ja Uuna huudahtivat: „Kas, se käwi siwästi!“

Maalarimestari.

Helsingisjä asui kuuluisa maalari, joka osasi maalata jokaisen ihmisen kuwan. Hän antoi ihmisten tulla huoneesensa, pani heidät istumaan tuolille ja maalasi heti heidän muotonsa ja pani nuo kauniit kuvat seinään riippumaan. Toisia tuli, jotka ostivat häneltä näitä kuvia. Maalarilla oli myös poika, jonka nimi oli Janne. Muutamana päivänä oli hänen isänsä poisja kotoa. Silloin juoksi Janne leikkikumppanienja luoksi ja sanoi: „Tulkaa minun luokseni vieraisille, minä olen tänäpänä maalarimestari ja maalaan teidän kuwanne!“ Kumppanit huudahtivat iloisfaan: „Maalaatko minunkin kuwani?“ Ja Janne wastasi:

„Kaiikki, kaiikki tulkaa waan,
Mä maalaan teidät kokonaan!“

Ja päivällisen aikaan tulikin myllärin Naku ja hänen welijensä Wilho ja koulumestarin Mikko, jolla oli wihreä takki yllä ja lätkinen lauffu selässä, johon hän kokiili kuffasia. Koulumestarin Mikko sanoi: „Minä olen mainio luonnontutkija, minä etfin kasweja ja pyydän perhosia, sentähden tahdon minä että minun kuwani maalataan.“ Myllärin Naku ja hänen welijensä Wilho olivat riisuneet takit pois yltänsä ja sanoivat: „Me olemme leipurin jällejä ja tahdomme semmoisina tulla maalatuiksi!“ Kallen pieni weli Mattikin tuli saapuville, wetäen walfosta hevostaan peräsfaän, ja sanoi: „Minä ja minun hewoseni tahdomme myös tulla maalatuiksi!“ Ja maalarimestari Kalle nauroi ja lupasi sen tehä. Myllärin Wilho sai nyt ensiksi istua tuolille. Maalarimestari sitoi esiliinan wydäisillensä, ettei hän jokaisiji sinisiä housujansa, lykkäsi maalaustelineen tuolin eteen ja sanoi: „Nyt alotetaan! Wilho, pidä sinä pikku futia, penselilöitä ja wärihautasta; minä otan ison futin!“ Pikku Matti hewosineen katseli warjin totisena. Nyt maalasi Kalle jonkinlaisen pään taululle ja siwelsi nenän alle wiikset. Kun pikku Matti näki nuo suuret wiikset, katsella ällisteli hän sitä suu selällänsä ja huusi: „Wilholla on wiikset!“ Ja Wilho katsoi Mattia ja sanoi: „Mitäpä se haittaa?“ Mutta Myllärin Naku purskahi täyttä kurkkuaan nauramaan. Koulumestarin Mikko tuli aiwan totisekji ja arweli: „Wiikset owat kauniit!“ Mutta maalarimestari huusi:

„Dikein uljas urho
On maalattuna Wilho!“

~~318. I. 19.~~

Guom. kart. kirj. 2.

